

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
ÚSTAV DOVEDNOSTNÍ VÝUKY A INOVACE STUDIA

PROJEKT „TEORIE – DOVEDNOSTI – PRAXE: INOVACE STUDIA PRÁVA“
reg. č. CZ.1.07/2.2.00/15.0198, Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Evropská právní informatika

David Sehnálek

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní informace

- Ukončení – práce se zdroji, vyhledání a zpracování informací
- Struktura přednášky:
 - Obecný teoretický úvod (význam informace)
 - Pravidla práce s dokumenty a zdroji (citace a odkazy)
 - Právní informační databáze

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

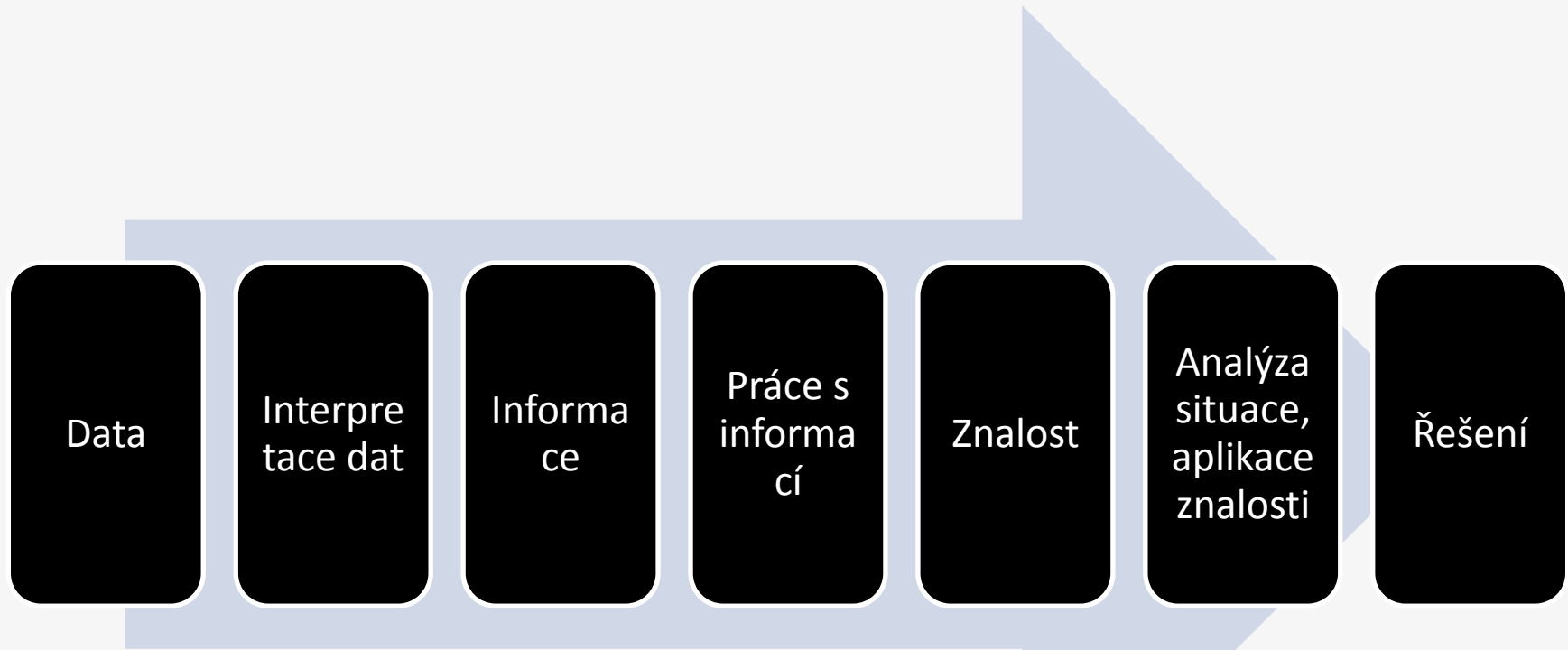
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Informace, data, znalost - vymezení

- norma ISO/IEC 2382-1:1993
 - *data*: Opakovaně interpretovatelná formalizovaná podoba informace vhodná pro komunikaci, vyhodnocování nebo zpracování.
- *informace* : Poznatek (znalost) týkající se jakýchkoliv objektů, např. faktů, událostí, věcí, procesů, myšlenek nebo pojmů, které mají v daném kontextu specifický význam
- Informace: z lat. – *in-formatio*, utváření, ztvárnění
 - je velmi široký, mnohoznačný pojem, který se užívá v různých významech. V nejobecnějším smyslu je informace chápána jako údaj o reálném prostředí, o jeho stavu a procesech v něm probíhajících
 - Definic mnoho, často zmiňovaná – Wienerova – informace jako název pro obsah toho, co se vymění s vnějším světem, když se mu přizpůsobujeme a působíme na něj svým působením (viz biologie)
- Data – z lat. „něco, co je dáno“
 - Objektivní fakta

Znázornění celého procesu

	data	informace	znalost
	Jakékoli vyjádření (reprezentace) skutečnosti, schopné přenosu, uchování, interpretace či zpracování		To, co jednotlivec vlastní (ví) po osvojení dat a informací a po jejich začlenění do souvislostí - to, co JÁ vím Výsledek poznávacího procesu, předpoklad uvědomělé činnosti
účel	přenášet a zpracovávat odraz skutečnosti	snížit entropii	porozumět skutečnosti
úroveň	technologická (syntaktická)	obsahová (sémantická)	užitná (pragmatická)
souvislost s ostatními termíny (kontext)	"surovina", z níž se tvoří informace a/nebo znalost zpracovatelné informace a/nebo znalosti	data , která mají smysl (význam) sdělitelné (komunikovatelné) znalosti "surovina", z níž se tvoří znalosti	informace a/nebo data , jež umíme použít informace a/nebo data začleněná do souvislostí

Právní informace

- = tematicky zaměřené informace - tedy v zásadě totéž, co informace obecně, s tím, že jde o informaci právně relevantní
- Má význam z hlediska rozebírané právní normy, právní skutečnosti nebo právního vztahu
- Dva významy:
 - A) informace podávána právem samotným
 - B) informace o právu a právním řádu
- Primární a autentická informace je podávána samotnou právní normou

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Právní informatika

- Informatika - věda o informacích, jejich přenosu a zpracování
- Právní informatika (legal informatics, informatique juridique) – speciální podobor obecné informatiky
- Právo je speciální informační systém založený na předávání informací
- 2 významy:
 - 1. širší - PI se zabývá problémy vztahů mezi právem a novými technologiemi
 - 2. užší - jedná se o aplikaci obecné informatiky na právo
- Odvětví teorie práva (právní normy x právní dokumenty),
- nejde o přesah do „počítačového“ práva

Předmět právní informatiky

- 1. analýza právních textů
- 2. tvorba právních informačních systémů
- 3. modelování právního usuzování
- PI neohraničuje svůj předmět na normativně závazné právní texty
- Termín právní závaznost se nahrazuje širším pojmem *právní relevance*

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Funkce právní informatiky

- **Vědecká funkce** - poznání práva z hlediska informačního
- **Praktická funkce** – podpora právního usuzování poskytnutím relevantních informací
- Logický střet při tvorbě PIS – informatici nechápu právní problémy, právníci nerozumí počítačovým technologiím
- PI je tedy podpůrným oborem

Zdroje právních informací

- Právní předpisy v širokém pojetí (nařízení, směrnice, smlouvy a mezinárodní dohody)
 - Právní předpisy - jedná se o rozhodnutí orgánu veřejné moci, které obsahuje právní normy jako předem daná pravidla chování (x rozdíl od tzv. individuálních právních aktů)
 - Právní normy – obecně závazná pravidla chování stanovená nebo uznaná státem, jejichž porušení stát sankcionuje
- Soudní a jiná rozhodnutí
 - individuální právní akt, který je výsledkem řízení probíhajícího před soudem a který „zakládá, mění, ruší nebo autoritativně ověřuje konkrétní práva a právní povinnosti subjektů.“
- Odborná literatura

Kategorie/ Označení	Symbol	Způsob odkazu	Poznámky
I. Vyšší jednotky členění			Tyto jednotky mohou, ale nemusí mít nadpis. Používá se (spolu nebo jednotlivě) v některých dlouhých nebo velmi členitých textech.
– Část	Část I, II (nebo Část první, Část druhá)	(v) části I, II (nebo části první, části druhé)	
– Hlava	Hlava I, II	(v) hlavě I, II	
– Kapitola	Kapitola I, II (nebo 1, 2)	(v) kapitole I, II (nebo 1,2)	
– Oddíl	Oddíl 1, 2	(v) oddíle 1, 2	

II. Základní jednotka

<p>– Článek</p> <p>nebo</p> <p>– Bod</p>	<p>Jediný článek <i>nebo</i></p> <p>Článek 1, 2</p> <p>I, II (<i>nebo</i> A, B)</p> <p><i>nebo</i> I. (<i>nebo</i> A. <i>nebo</i> 1.)</p>	<p>(v) jediném článku</p> <p>(v) článku 1, 2</p> <p>(v) bodě I, II (A, B)</p> <p>(v) bodě I (A <i>nebo</i> 1)</p>	<p>Základní jednotky mohou, ale nemusí mít nadpis.</p> <p>Průběžné číslování (i tam, kde existuje vyšší členění).</p> <p>Používá se v některých doporučeních, usneseních a prohlášeních.</p>
--	---	---	--

III. Nižší jednotky členění

– Odstavec (číslovaný)	1., 2.	v odstavci 1, 2	Nižší jednotky členění nemají nadpis.
– Pododstavec	žádné	(v) prvním, druhém pododstavci	Samostatné nižší jednotky článku.
– Písmeno	a), b)	(v) (písmenu) a), b)	Nesamostatný prvek článku.
– Bod	1), 2)	(v) (bodě) 1, 2	Nižší jednotka číslovaného odstavce.
– Odrážka	i), ii), iii), iv)	(v) (bodě) i), ii)	
– Věta	–	v první odrážce	
	Žádné	v první, druhé větě	Zpravidla mu předchází uvozující věta.
			Je za ní tečka.

Význam znalostí o právu EU

1. Právo EU platí v ČR vedle práva čs.
 - **Simmenthal** (106/77): *každý vnitrostátní soudce, který rozhoduje v rámci své pravomoci, má povinnost plně používat právo Společenství a chránit práva, která toto právo poskytuje jednotlivcům*
 - *lura novit curia*
2. Právo EU má přednost před právem čs.
 - *Costa v. ENEL*
3. Právo EU je mnohojazyčné
 - **Cilfit** (283/81): *výklad ustanovení právního předpisu Společenství tak vyžaduje srovnání různých jazykových verzí*
4. Právo EU je nutné interpretovat autonomně
 - **Cilfit** (283/81): *i v případě naprosté shody různých jazykových verzí právo Společenství používá vlastní terminologii. Kromě toho je třeba ještě zdůraznit, že právní pojmy nemají nutně stejný význam v právu Společenství a v různých vnitrostátních právech*
5. Právo EU ovlivňuje interpretaci čs. práva
 - **Marleasing** (C-106/89): *při uplatňování vnitrostátního práva, a zejména ustanovení vnitrostátního právního předpisu speciálně zavedeného za účelem provedení směrnice, je vnitrostátní soud povinen vykládat své vnitrostátní právo ve světle znění a účelu směrnice*

Správná citace a odkazy – předpisy I

- Plná a zkrácená
- **Př. plné:**
 - *Nařízení Komise (ES) č. 3223/94 ze dne 21. prosince 1994 o prováděcích pravidlech k dovoznímu režimu pro ovoce a zeleninu()*
 - ---
 - () *Úř. věst. L 337, 24. 12. 1994, s. 66.*
- **Př. zkrácené:**
 - *nařízení (ES) č. 3223/94*
 - alternativně: *nařízení 3223/94/ES*
- **Pozor na:**
 - čas: EHS – ES – EU !
 - psaní malých a velkých písmen!
 - Češtinu

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Správná citace a odkazy – předpisy II

- Dále též:
 - Nařízení (EHS) č. 2658/87 stanoví, že [...]
 - Nařízení (EU) č. 1204/2009 stanoví, že [...]
 - Nařízení Rady (ES) č. 1186/2009 ze dne 16. listopadu 2009 o systému Společenství pro osvobození od cla stanoví, že [...]
 - Nařízení Rady (ES) č. 1186/2009 o systému Společenství pro osvobození od cla stanoví, že [...]
 - Nařízení (ES) č. 1186/2009 o systému Společenství pro osvobození od cla stanoví, že [...]
- Pozor na čárky v názvu:
 - Nařízení Komise (ES) č. 1307/2008 ze dne 19. prosince 2008 , kterým se na rybářský hospodářský rok 2009 stanoví referenční ceny pro některé produkty rybolovu , stanoví, že [...]
- Čárky v novelách:
 - Nařízení Komise (EU) č. 1204/2009 ze dne 4. prosince 2009 , kterým se mění nařízení (ES) č. 968/2006 , kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 320/2006 , kterým se zavádí dočasný režim restrukturalizace cukrovarnického průmyslu ve Společenství [...]

Správná citace a odkazy – předpisy III

- Použití „a“ nebo „až“
 - nařízení (ES) č. 1/96, 2/96 a 3/96 (*akty, které spadají pod jednu smlouvu*)
 - nařízení (ES) č. 1/96, 2/96 a 3/96 a (Euratom) č. 3227/76 (*akty spadající pod více smluv*)
 - (EU) č. 1188/2009 až 1191/2009
- Pozor na pomlčky!

Odkazy na části aktu

- Odkazy na části aktu
 - čl. 1 odst. 2 písm. a) nařízení [...]
 - článek 2 a čl. 3 druhý pododstavec stanoví, že [...]
 - čl. 2 druhý pododstavec a článek 3 stanoví, že [...]
- **stejně úrovně členění**
 - kapitoly I a II
 - články 1, 4 a 9
 - první a třetí odrážka
- na části stejné úrovně členění, z nichž alespoň jedna obsahuje rozdělení **nižší úrovně**
 - článek 2 a čl. 3 odst. 1 nařízení [...] (*ne „články 2 a 3 odst. 1 nařízení [...]“*)
 - článek 2, čl. 5 odst. 2 a 3 a články 6 až 9 nařízení [...] (*ne „články 2, 5 odst. 2 a 3 a 6 až 9 [...]“*)
 - a zejména jeho čl. 1 odst. 1 písm. b) a odst. 3 písm. c), [...] (*ne „a zejména jeho čl. 1 odst. 1. písm. b) a 3 písm. c) [...]“*)
- Odkazy na **přílohy**
 - Tento text je uveden v příloze tohoto nařízení. [...]
 - úlovky populace uvedené v příloze tohoto nařízení [...] (*ne „k tomuto nařízení“*)
 - Příloha I se nahrazuje zněním obsaženým v příloze I tohoto rozhodnutí.
- **Samostatné akty**
 - Znění dohody se připojuje k tomuto rozhodnutí.

Citace a odkazy na Smlouvy

- **Maastrichtská smlouva (1. listopadu 1993)**
- **Amsterodamská smlouva (1997)**
 - <http://eur-lex.europa.eu/cs/treaties/dat/11997D/word/11997D.doc>
- **Lisabonská smlouva (1. prosince 2009)**
 - <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0361:0388:CS:PDF>

Správná citace - judikatura

- Publikace Soudního dvora:
 - Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. ledna 1995, Van der Linde, C-351/93 až C-353/93, Recueil, s. I-85.
 - *Případně (uvnitř textu, v poznámkách pod čarou ve stanoviscích apod.):*
 - Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. ledna 1995, Van der Linde (C-351/93 až C-353/93, Recueil, s. I-85).
 - Rozsudek Soudu ze dne 3. června 2005, TF1 v. Komise, T-17/96, Sb. rozh. s. II-1757.
 - Rozsudek ze dne 13. prosince 2006, de Brito Sequeira Carvalho v. Komise, F-17/05, Sb. VS, s. I-A-1-149, II-A-1-577.
- Jiné publikace:
 - Před 15. listopadem 1989:
 - **Rozsudek Soudního dvora ze dne 10. prosince 1968 ve věci Komise v. Itálie, 7/68, Recueil 1968, s. 617.**

- Odkaz na Sbírku rozhodnutí před 1. květnem 2004 (*Recueil*):
 - *Arrêt de la Cour du 19 janvier 1995, Van der Linde, C-351/93 à C-353/93, Rec. p. I-85, point 3.*
 - Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. ledna 1995 ve věci Van der Linde, C-351/93 až C-353/93, Recueil 1995, **s. I-85, bod 3.**
- Odkaz na Sbírku rozhodnutí po 1. květnu 2004 (Sb. rozh.):
 - *Arrêt du Tribunal du 3 juin 2005, TF1/Commission, T-17/96, Rec. p. II-1757.*
 - Rozsudek Soudu ze dne 3. června 2005 ve věci TF1 v. Komise, T-17/96, **Sb. rozh. 2005, s. II-1757.**
- Odkaz na Sbírku rozhodnutí po 1. 12. 2009 (změna názvu Soudu prvního stupně na Tribunál Evropské unie):
 - *Ordonnance du 17 décembre 2009, Vereniging Milieudefensie et Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht / Commission, T-396/09 R, Rec. p. II-246.*
 - Usnesení **Tribunálu** ze dne 17. prosince 2009 ve věci Vereniging Milieudefensie et Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht v. Komise, T-396/09 R, Sb. rozh. 2009, s. II-246.
- Odkaz na Sbírku rozhodnutí – Veřejná služba (Sb. VS):
 - *Arrêt du 13 décembre 2006, de Brito Sequeira Carvalho / Commission, F-17/05, RecFP 2006 p. I-A-1-149, II-A-1-577.*
 - Rozsudek ze dne 13. prosince 2006 ve věci de Brito Sequeira Carvalho v. Komise, F-17/05, **Sb. VS 2006, s. I-A-1-149, II-A-1-577.**

Správná citace a odkazy - Smlouvy

- „Smlouva o EU“ pro Smlouvu o Evropské unii,
 - „Smlouva o fungování EU“ nebo „SFEU“ pro Smlouvu o fungování Evropské unie,
 - „Smlouva o ES“ pro Smlouvu o založení Evropského společenství,
 - „Smlouva o Euratomu“ pro Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii,
 - „Smlouva o ESUO“ pro Smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli.
- Pořadí:
 - s ohledem na Smlouvu o Evropské unii,
 - s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

Právní informační systémy

- Informační systém zaměřený na práci s právními informacemi
- v ČR - neexistence komplexního či centrálního PIS zaštiťovaného státní autoritou
 1. ASPI (www.systemaspi.cz), verze 13+, Wolters Kluwer ČR
 2. Codexis Academia (www.codexisacademia.cz)
 3. Beck-online (www.beckonline.cz), C.H.Beck
 4. LexGalaxy (www.legsys.cz)
- V EU – EUR-Lex

Předchůdci EUR-Lexu

- CELEX (Communitatis Europaeae Lex)
- původně pro orgány EU
- následně uvolňován přístup i pro další subjekty včetně jednotlivců
- v současné době integrován do EUR-Lexu a již se neaktualizuje

EUR-Lex

- bezplatný přístup k právu Evropské unie
- spravován Úřadem pro úřední tisky
- EUR-Lex nabízí:
 - každodenní vydání Úředního věstníku Evropské unie v elektronické podobě,
 - základní vyhledávání, pokročilé vyhledávání a funkci prohlížení,
 - možnost zobrazit nebo stáhnout dokumenty (formáty PDF, HTML, DOC, TIFF),
 - u každého dokumentu analytická metadata.
- základním zdrojem databáze EUR-Lex je Úřední věstník Evropské unie

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úřední věstník Evropské unie

- oficiální sbírka práva EU
- vyhlášení – podmínkou platnosti předpisu
- vychází ve všech úředních jazycích s výjimkou irštiny
- v ČR – kraje povinny zajistit přístup
- dělí se do řad:
 - L – pro právní předpisy
 - C – pro informace a oznámení
 - S – veřejná nabídková řízení
- vydání:
 - tištěné (autoritativní text)
 - elektronické

Celexové číslo

- jednoznačně identifikuje právní předpisy a judikaturu EU
- univerzální kód nezávislý na použitém jazyce
- konstrukce:
 - **SXXXX(D)YYY(Y)**
 - S – sektor (celkem 12)
 - XXXX - letopočet
 - YYY(Y) - číslo dokumentu
 - + zvláštní pravidla
 - pro konsolidované akty
 - pro opravy R(xx) tedy 32009L0164**R(01)**
 - pro MS: 21986A**0331(01)**
- Například dokument s celexovým číslem 32008R1338 je:
 - dokument náležející do sektoru 3 (sekundární právo): **32008R1338**
 - přijatý v roce 2008: **32008** R1338
 - nařízení, druh "R": 32008**R**1338
 - vydaný v Úř. věst. pod číslem 1338: 32008R**1338**

Eurovoc

- EuroVoc je vícejazyčný polytematický tezaurus s terminologií oblastí, kterými se zabývá Evropská unie.
- <http://eurovoc.europa.eu/drupal/?q=cs>

Další hlavní zdroje informací

- N-Lex
- http://eur-lex.europa.eu/n-lex/index_cs.htm
- PreLex
- <http://ec.europa.eu/prelex/apcnet.cfm?CL=cs>
- European e-Justice
- <https://e-justice.europa.eu/home.do?action>

Práce s EUR-Lexem

- vyhledávání:
 - základní
 - pokročilé
- velmi praktické - Shrnutí právních předpisů EU
- http://europa.eu/legislation_summaries/index_cs.htm

Děkuji za pozornost

Tento studijní materiál byl vytvořen jako výstup z projektu č. CZ.1.07/2.2.00/15.0198

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

